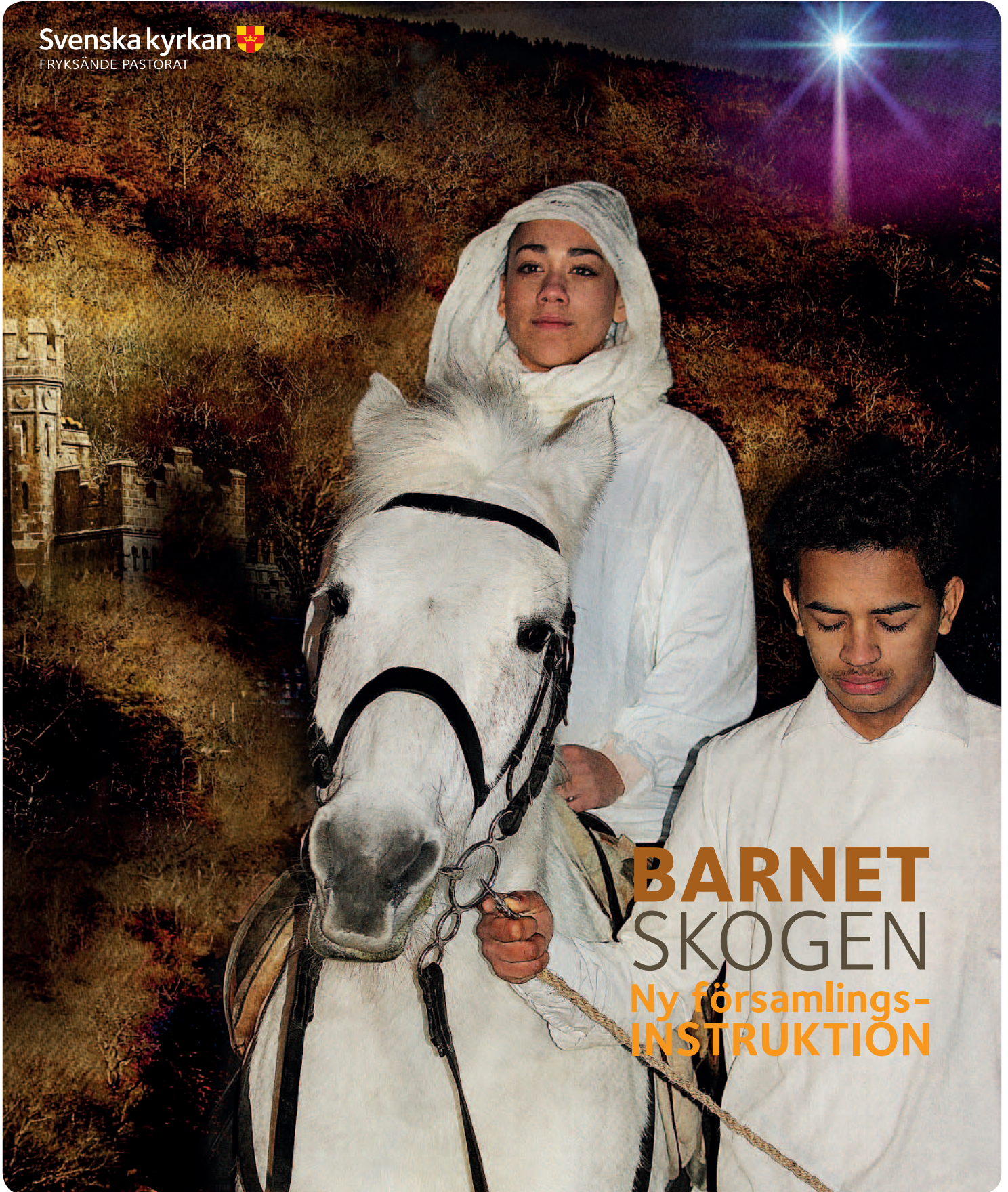


Siriklockan

Frysände pastorats kyrkblad

Svenska kyrkan 
FRYSÄNDE PASTORAT



**BARNET
SKOGEN**
Ny församlings-
INSTRUKTION



innehåll

SIRIKLOCKAN nr 4 2018 Kyrkoblاد för Svenska kyrkan i Fryksände, Lekvattnet, Vitsand och Östmark
Box 52, 685 22 Torsby • info@fryksandepastorat.se • www.fryksandepastorat.se • Ansvarig utgivare: Johan Bonander
Layout: Birgitta Brorson • Bild omslag: Birgitta Brorson • Tryckt hos Ramströms Tryckeri AB • Upplaga: 4800

- | | |
|--|---|
| 3 KYRKOHERDEN
har ordet | 14 SKOGEN
den nya biokemin |
| 4 KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE
har ordet | 15 REFLEXEN
behöver du prata med någon? |
| 5 ATT KOMMA HEM
Jonas Bodinger Larsson | 16 KYRKANS FAMILJERÅDGIVNING
samtal är en möjlighet |
| 6 NY FÖRSAMLINGSINSTRUKTION
i Fryksände pastorat | 17 FAMILJESIDAN
Fryksände pastorat |
| 8 RELIGIÖSA LEDARE KAN FÖRÄNDRA
Julkampanjen | 18 ANSLAGSTAVLAN
smått o gott |
| 10 BARNET
Else-Britt Kjellqvist | 19 JULENS GUDSTJÄNSTER
i våra kyrkor |
| 12 JULBETRÄKTELSE
Katarina Wolf | 20 FRYKSÄNDE PASTORAT
kontaktuppgifter |

90
Svenska
kyrkan
internationellt
arbete

EN FLICKA ÄR FÖDD

PG 90 01 22-3 BG 900-1223
svenskakyrkan.se/julkampanjen

Varje dag föds flickor in i
förtryck och orättvisor. Det
kan vi inte acceptera. Flickor
ska aldrig nekas, kränkas,
hotas, utnyttjas eller tvingas
– bara för att de är flickor. Ge
en gåva och ta ställning för
varje människas lika värde
och makt över sitt eget liv.

Foto: Helena Goldon/Ikon

SWISHA
DIN GÅVA TILL
900 12 23
TACK!

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE
medlem av
actalliance



Bibeln som en antidot

Att möta konfirmander är alltid stimulerande men också en smula utmanande då förkunskaperna att ta till sig undervisning om och av Jesus idag är så fyllda med hål och okunskap.

Det konfirmanderna har lärt sig om judendomen förefaller ofta fragmentariskt och kopplingen till kristendomen långt ifrån självklar.

Vi börjar därför läsåret med att vi fördjupar oss i gamla testamentet för att sen vid advent gå över i nya testamentet. Gud verkar genom det judiska folket och genom Jesus Kristus. Ungdomarna är idag, som de varit i så många generationer före dem, fångade av berättelsen om Abraham, Isak, Jakob, Josef och Moses. Det går inte att överskatta betydelsen av gamla testamentet och inte minst första och andra Mosebok för att förstå Jesus och kristendomen.

Här har nu kyrkan ett gigantiskt ansvar att förmedla och lära ut bibelns berättelser, denna fond av livsberättelser där den röda tråden är att vi är sedda, älskade och burna. Men också att det ställs krav på oss, på hörsamhet, ansvars känsla och empati. Därtill att vi nu ska vårda vår kropp eftersom den är ett tempel för vår själ. Vi är vidare uppmanade att inte döma, eftersom vår förmåga att uppfatta våra egna tillkortakommanden i regel är i omvänd proportion till vår förmåga att uppmärksamma desamma hos vår nästa. Vi ser med andra ord grandet i vår nästas öga men inte bjälken i vårt eget. Och vi uppmanas till trohet. Att vårda tvåsamhetens- och äktenskapets löften är en röd tråd och ingår i att värna och vårda relationer med dem som vi står i beroendeställning till, inte minst våra föräldrar men även lärare, arbetsledare och andra auktoriteter. Vi ska inte heller placera vårt ljus under skäppa utan våga lysa med det själens ljus som alltid kommer av att söka sanningen, för endast sanningen – om oss själva, varandra och tillvaron i stort – ska göra oss fria. Varpå Pontius Pilatus uppgivet suckar ”vadå sanningen?” och två år så sina händer inför beslutet att tillåta avrättningen av Jesus – ett beslut han innerst inne vet är fel även om det just då; i det sammanhanget han verkade i möjligen var det mest pragmatiska.

I Jesajas nionde kapitel kommer löftet om den annalkande fridsfursten till oss, ett barn blir fött, en son blir oss given. Många är ambivalenta kring detta med Jesus. De anspråk han kommer in på världsscenen med är inte alltid så lätt att ta in – som då vid Galilei berg dit de nu elva lärjungarna begett sig och där den återuppståndne Jesus säger till dem att:

Jag har fått all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er. Och se, jag är med er alla dagar intill tidens slut.

Varpå lärjungarna tar dopbefallningen på allvar och här lever vi idag tvåtusen år senare i ett land med ett gult kors på ett blått banér; med seder och bruk som går direkt tillbaka till Jesus och den tidiga kyrkan kring honom.

Kommande helg ska jag döpa ett barn, min kollega Ingela tre och helgen därpå ska jag förrätta två dop. Att som vårdnadshavare bestämma sig för att låta döpa sitt barn är sannolikt det finaste beslut som går att göra – ja se jag vill bära in mitt barn i den välsignelses ljus och glädje som sträcket mot oss av allvis härskare, levande Gud.

Inget av detta hade varit möjligt utan Jesus födelse, det som julen nu kretsar kring och vill få oss att minnas. Hela gamla testamentet rör sig mot denna punkt – mot födelsen av Ordet, av Jesus Kristus.

Nya testamentet i sin tur kretsar kring Jesu budskap och i det även tiden, den eskatologiska tiden fram till återkomsten. En återkomst som vi inte vet när eller hur men jag tänker nu många av oss anar att den nog inte dröjer så länge till. Oavsett vilket, är vi varje dag uppmanade att leva som om varje dag vore den sista. Utan att oroa oss, försöka att leva i förtröstan, glädje och lovsång. Eller som Martin Luther uttryckte sig: *Om jag så visste att jorden skulle gå under imorgon skulle jag plantera ett äppelträd idag.*

Personligen tänker jag att leva sitt liv mot den här erfarenhets- och tankefonden är ett bra mycket mer spännande och gripande liv, ”begripande liv” jämfört de nycker och dagsländor från idag som kanske kan sammanfattas med orden att ”den som ljuger bäst vinner mest.” Ett lögneliv långt från de ansatser som ges oss för hur ett rikt inre som yttre liv kan gestaltas och som vi återfinner i vår bibel. Kanske bara detta är skäl nog att läsa och ta till sig denna heliga bok – denna samlade visdom som finns; för ett rikt inre som yttre liv? Sen får liksom insikten om Guds omsorg om oss, den kärlek vi har att vandra i, himmelriket ”som ett tillstånd här och nu” komma som en bonus.

Varpå bibeln faktiskt fungerar som en antidot, ett värn och ett skydd, vår tids andliga och själsliga förflackning.

Och med detta önskar jag dig välkommen till våra gudstjänster i juletid. Att få vara med och uppmärksamma och glädjas åt detta faktum att ett barn är fött, en son oss given.

Den evige Guden är människa bliven!

Ur människosläktet tog han sig en moder

och föddes i armod, en människors broder. (Lina Sandell)

Johan Bonander, kyrkoherde



Bra jobbat!

Året går mot sitt slut och jag och övriga förtroendevalda vill uttrycka vår stora glädje över det goda arbete som varit för handen i vårt pastorat.

En ny församlingsinstruktion och till den en mängd handlingsplaner har arbetats fram i tillförsikt och framåtanda. Lite längre fram i tidningen kommer vår kyrkoherde Johan Bonander att sammanfatta huvuddragen i de dokumenten; dokument som är pastoratets styrdokument.

Vi har även i kyrkofullmäktige i november klubbat igenom en verksamhetsplan för 2019 med den en budget i balans. Vi kommer fortsatt att vara ett pastorat i framkant med ett rikt musikliv, ett rikt gudstjänstliv, en väl fungerande barn- och ungdomsverksamhet, många spännande verksamheter som ”gubbfrukost” och soppluncher och en progressiv och närvarande diakoni.

Att ha en budget i balans – samtidigt som verksamheten är fortsatt rik och mångfacetterad är bra. Ännu bättre är detta när intäkterna inte ökar i samma takt som kostnaderna, vilket ju bland annat är en följd av att vi bor i en del av landet som tappar många invånare. Då är det hatten av som gäller ur ett förtroendemannaperspektiv eftersom ett sådant resultat rakt inte kommer av sig själv utan snarare är frukten av ett väl genomfört arbete i hela pastoratet, av alla medarbetare.

Glädjande också är resultat från den psykosociala skyddsronden Hälsolänken utförd åt oss vart tredje år. Även denna gång visar den på stor trivsel och arbetsglädje. Jag som ordförande blir så glad av detta; att alla anställda gemensamt skapar denna goda arbetsmiljö.

Nu väntar julen och hela december är en hektisk period i kyrkans liv. Under loppet av några veckor uppgår antalet besökande i våra fyra kyrkor till sammantaget ett par tusen. Av dessa är den absoluta huvudparten med och betalar verksamheten genom sin kyrkoavgift. Drygt 80 % av alla invånare i pastoratet är kyrkotillhöriga. Av dessa medlemsavgifter (kyrkoavgiften), går 96 % direkt till Fryksände pastorat det vill säga till ditt lokala sammanhang.

Som framgått ovan gör vi allt för att förvalta detta förtroende så bra vi bara kan. För det här är vår kyrka där vi möts i sorg som i glädje!

Och med detta vill jag önska dig som läser dessa rader en God Jul och ett välsignat Gott nytt år!

Rune Mattsson, Kyrkorådets ordförande



Kyrkan är gratis och finns där appar finns.

Ladda ned Kyrkan

Kyrkan är Svenska kyrkans app för barn i förskoleåldern. Med den kan du besöka en kyrka för att bland annat tända ljus, hälla vatten i dopfunten och måla ett kyrkfönster. I appen finns också tre korta filmer.

Välkommen till Kyrkan!

Svenska kyrkan 

Att komma hem

När jag 2010 bestämde mig för att bli präst blev det starten på en lång, glädjeric och arbetsam resa. En ny väg som innebar att jag lämnade det gamla för att öppna dörren till det nya.

Jag heter Jonas Bodinger Larsson, är född och uppvuxen i Forshaga med Klarälven och Lustenbåtar utanför mitt fönster. Jag växte upp med ett stort intresse för teater och film, vilket gjorde att jag lämnade Värmland för att i över 20 år arbeta som skådespelare och regissör i Stockholm. Under dessa år fanns det något som drog mig till något annat. Ett tag trodde jag att det var min rastlösa konstnärssjäl som gjorde sig påmind. Sedan funderade jag på om jag kanske hamnat i en 40-årskris alldeles för tidigt och att den därför pågick mest hela tiden.

När jag till slut började lyssna inåt och förstod att det var präst jag ville bli, vaknade även viljan att få komma hem till Värmland. Förvisso fanns det en tid då Stockholm var mitt hem, men allt har sin tid och Värmland är alltid Värmland. Men först blev det fyra år på en gård utanför Lund. Där levde jag och min fru Anette tillsammans med vår labrador Plura, en katt, höns, får och ett par bikupor. Nu har vi lämnat Skåne och bytt ut de platta slätt-

terna mot Torsbys höga berg. För mig är det som att komma hem. När jag är ledig tycker jag om att läsa, alltifrån biografier till skönlitteratur och lite mer lättsmälta gamla serietidningar. Jag gillar att umgås med människor men stundtals trivs jag bra även i ensamhet. När jag är ensam tycker jag om att tillbringa min tid med ett piano och en gitarr.

Jag är oerhört glad och tacksam för att jag får komma till Fryksände pastorat som pastorsadjunkt och ser fram emot många goda möten. Nu har jag äntligen kommit hem.

*Då ropade de till Herren i sin nöd, och han förde dem ut
ur deras trångmål. Han stillade stormen, och
vågorna tystnade. Det gladdes när
det blev lugnt, han lät dem nå
hamnen de ville till.*

(Psal. 107:28 – 30)





Ny församlingsinstruktion

I förra numret av Siriklockan lovade vi att till detta nummer ge information om den nya församlingsinstruktionen. Vad är då en sådan? Jo, en församlingsinstruktion är samlingsnamnet på det dokument varje församling eller pastorat i Svenska kyrkan tar fram vart fjärde år och är kyrkorådets styrdokument.

I vår nya församlingsinstruktion har vi konstaterat att vi har glädjen att som kyrka vara verksamma i en bygd där de flesta döper sina barn, konfirmationsstatistiken är jämförelsevis hög och kyrkan är det naturliga valet vid begravningar.

Både ock

Det församlingsbegrepp som är aktuellt för oss är dels att en församling utgörs av alla som bor eller vistas i en församling (det territoriella församlingsbegreppet) dels att en församling är en synlig gemenskap av människor som samlas omkring Jesu Kristus. De två begreppen är likt två komplementerande kärn där den ena definitionen förutsätter den andra och även har konsekvenser för hur ”vi som kyrka” prioriterar och förhåller oss till alla våra församlingsbor.

Vi finns till för såväl den gudstjänstfirande församlingsbon som den församlingsbo som sällan eller rent av aldrig kommer till söndagens gudstjänst men som vi möter, direkt och indirekt, genom de kyrkliga handlingarna och pastoratets övriga verksamhetsfält såsom t.ex. diakoni, barnverksamhet och undervisning.

Mångfald

Därför ska vi i enlighet med denna instruktion eftersträva en mångfald i vårt pastorat, ett djup och en bredd. Vi ska samti-

digt som vi sätter Kristus i centrum visa prov på en öppenhet och nyfikenhet att möta människor där de rent faktiskt befinner sig i livet. Vi ska eftersträva en god kvalitet; vara lyhörda och ge en hög grad av service.

Vårt gudstjänstliv ska således präglas av mångfald, delaktighet, gemenskap och respekt.

Lärande pastorat

Vi ska vara ett lärande pastorat där vi aktivt tar del av och lär från erfarenheter både internt i vårt pastorat som externt.

Den kyrkomusikaliska verksamheten, i alla dess former, är en integrerad del av församlingens liv. Pastoratets kyrkorum är gudstjänstrum som församlingens förtroendevalda, tillsammans med kyrkoherden har som uppgift att vårda och värna. Gudstjänstrummen ska visas respekt och hänsyn som gudstjänstrum.

Undervisning

Pastoratets undervisning ska ge en grundläggande kunskap i kyrkans tro, lära och liv. Den är anpassad efter ålder. Verksamhet för barn och unga och deras familjer, i alla dess former, ger en stor möjlighet till grundläggande undervisning. I konfirmandundervisningen tas hänsyn till pastoratets handlingsplan för konfirmation.



Alla som önskar en fördjupad och förnyad kunskap i tron ska fortsatt beredas möjlighet till studier och samtal kring kyrkans tro och livsfrågorna. Den bibelstudie- och förbönsgrupp som regelbundet träffas är viktig.

Det allmänna prästadömet

I en levande evangelisk luthersk kyrka är en regelbunden fördjupning i bibeln såväl självklar som omistlig. Varje kristen är i namn av det Luther benämnde "det allmänna prästadömet" kallade att i ord och handling, i de sammanhang man nu har att verka, söka vara ett levande vittne om och av Jesus förkunnelse.

Frysände pastorats grundläggande förhållningssätt är därför det diakonala. Genom lyhördhet för nya behov, genom ett utåtriktat, flexibelt och uppsökande arbetssätt samt genom att vara där människor av alla åldrar finns, är och blir den församlingsbaserade diakonin kyrkans spjutspets och framtidsväg.

Pastoratets övergripande mål

Frysände pastorats uppgift är således att göra Jesus Kristus känd, ärad, älskad och trodd. Genom gudstjänst, undervisning, diakoni och mission ska vi göra detta!

Tre utmaningar

Som en del i arbetet med instruktionen har pastoratet även tagit fram tre utmaningar att arbeta med de kommande fyra åren:

1. Den pedagogiska utmaningen

Kunskapen om kristen tro och om bibeln är idag mycket bristfällig inte minst hos barn och unga. Pastoratet ska därför söka att i samråd med förskola och skola anordna möten i våra kyrkorum kring advent och påsk för i syfte att erbjuda undervisning kring dessa storhelger och om kyrkorummet.

Vi ska även erbjuda det s.k. *Bibeläventyret* till mellanstadieklasser i samarbete med skolan.

2. Diakonala utmaningen

Vårt grundläggande förhållningssätt är det diakonala och diakonin har varit prioriterad i många år. Som en konsekvens av denna prioritering har på senare år ett nära samarbete etablerats med bl.a. socialtjänsten och landstinget. Genom att erbjuda prostgården i Torsby tätort inte bara som en lokal där pastoratet "verkställer" egen diakoni utan även som en lokal/ett hus där även andra aktörer – i samverkan med Svenska kyrkan – arbetar diakonalt har ett diakonalt center vuxit fram. Denna utveckling har skett successivt och i prostgården finns nu verksamheter i egen regi som lov- och sommarverksamhet för barn, vävverksamhet och en mötesplats för asylsökande.

Verksamhet bedrivs också i samverkan med socialtjänsten som ex. "Reflexen" – en verksamhet som vänder sig till barn, som lever i miljöer med psykisk ohälsa t.ex. missbruk.

I vårt diakonala centret bedrivs även verksamhet med social och diakonal inriktning som andra huvudmän bär ansvar för som socialtjänstens "Mat och prat" (social samvaro för personer som av olika skäl står en bit från den ordinarie arbetsmarknaden) och enskilda umgängesärenden i socialtjänstens regi där kontaktperson behöver närvara vid en förälders umgänge med barn.

Flera verksamheter har visat intresse för att finnas i centrets lokaler och ingå i verksamheten.

3. Alternativa gudstjänster

Vi ser att det finns ett behov av nya gudstjänstformer och mötesplatser vid sidan om den etablerade huvudgudstjänstens form. Det handlar dels om andra tider och dagar dels om ett medvetet arbete kring tilltal, målgruppsstänkande och delaktighet. Naturligtvis ska även söndagens huvudgudstjänster fokusera på dessa frågor.



Religiösa ledare kan förändra samhället

Hela byns invånare vänder sig till Yusuf Kisara Masise när de har problem. Som traditionell ledare är det hans uppgift att råda i livets alla frågor. Att han själv har svängt i frågan om könsstympning har skapat uppmärksamhet i byn.

– De religiösa ledarna har en stor roll i samhället. De är de som har makten över enskilda individers liv. Vi vill få dem att aktivt ta avstånd från könsstympning. Vi kan nå vissa resultat i olika områden, men om vi ska få igång en rörelse i landet mot könsstympning så måste vi jobba mer strukturerat. Där är de religiösa ledarna viktiga, berättar Josephine Sundqvist, som är Svenska kyrkans internationella arbets regionala representant för Östra Afrika.

Yusuf är en typisk sådan ledare, han är traditionell ledare i sin by och har ändrat uppfattning i frågan om könsstympning.

– Det har varit svårt för vissa av byns invånare att ta till sig min syn på könsstympning. Både byborna, men också några av de andra traditionella ledarna, har ställt många frågor om det här, säger han.

Yusuf är den som för kulturella traditioner vidare och som säkerställer att de gamla sedvänjorna följs av invånarna i hembyn. Yusuf har ansvar för ungefär 3000 personer.

Stöd kampen för varje människas rätt till ett värdigt liv – ge en gåva idag!

Swisha valfritt belopp till 9001223

De kommer till honom med alla slags problem. De litar på honom. I Yusufs hemby är könsstympning vanligt. Förr om åren spelade Yusuf själv en viktig roll när en flicka skulle könsstympas.

I dag har han tagit avstånd från könsstympning. Han har tillåtit sina egna söner att gifta sig med kvinnor från andra stammar, kvinnor som dessutom inte är könsstymgade. Det har varit svårt för många i byn att förstå.

– Jag försöker förklara så här: Samhället förändras hela tiden. För några år sedan bar vi kläder tillverkade av djurskinn – men det gör vi inte längre. Förr hade männen stora örhängen och armarna täckta av armband – men så ser vi inte ut i dag. Det finns massa exempel på att världen och samhället utvecklas. Varför kan inte också inställningen till könsstympning förändras? Varken jag eller någon annan kan kontrollera ett samhälle i utveckling.

När hans egna söner kom hem och sa att de ville gifta sig med kvinnor som inte var könsstymgade accepterade Yusuf deras önskan. Han gav sönerna sitt stöd.

HUR SKA KÖNSTYMPNINGEN STOPPAS?

– Allt handlar om utbildning. Även om det finns lagar som säger att vi inte ska könsstympa så kommer det att finnas människor som gör det ändå. Traditionerna är så starka, det är inget unikt för Tanzania. Över helt världen håller människor hårt i sitt lands traditioner. Många traditioner är dessutom konstruktiva och positiva, det är ju bara det destruktiva traditionerna vi vill göra oss av med. Jag tror att om folk fick upp ögonen för vad könsstympning verkligen innebär – vilka risker och effekter ingreppet har – så kommer deras inställning ändras.

VILKA UTMANINGAR HAR EN FLICKA OCH KVINNA I TANZANIA?

– Att hon har så liten rätt att bestämma över sig själv. Hon kan bli slagen för ingenting. Hon kan säljas av sin familj för några kor i retur. Hon har inga pengar och inget eget jobb, hon är helt beroende av sin man och hans inkomst. Därmed kan hon inte bestämma över sitt eget liv.

HUR LÅNG TID KOMMER DET ATT TA INNAN TRADITIONEN FÖRSVINNAR?

– Jag är positiv. Jag tror att det kommer att gå rätt snabbt. Jag gissar på fem år. Vår president Nyerere gjorde Tanzania oberoende. Men nu är det dags också för kvinnor att bli oberoende. Är det något jag önskar för samhället så är det just det. Att kvinnor får samma rättigheter som män.

Text: Anna Wahlgren
Foto: Helena Goldon, Ikon



"En flicka har så liten rätt att bestämma över sig själv. Hon kan bli slagen för ingenting."

Yusuf Kisara Masise

Julkampanjen

Vi kan aldrig acceptera att flickor föds in i förtryck och orättvisor – bara för att de är flickor. Att fattigdom och normer gör att flickor får sämre möjligheter till utbildning, sjukvård eller försörjning. Att de utsätts för sexuellt våld eller könsstympning. Eller att flickor får äta sist och minst.

Det är en ständig kamp om liv och död, som vi måste ta tillsammans. I årets julkampanj har vi den stora möjligheten att tillsammans kämpa för att ingen flicka ska hotas, utnyttjas eller kränkas. För varje barn är skapad till Guds avbild och har samma värde – oavsett kön.

I Svenska kyrkans julkampanj, som pågår från första advent 2018 till trettondedag jul 2019, samlar vi in pengar till Svenska kyrkans internationella arbete - för varje människas lika värde och makt över sitt eget liv.





Barnet

Text: Else-Britt Kjellqvist Bild: Birgitta Brorson

När den nyföddes blick inte får fäste slungas det späda barnet ut i universum. När vi möter den nyföddes blick möter vi Gud.

För ett litet barn som utan ögonfäste slungas ut i universum läggs grunden till ett självttvivel vilket senare i livet kan innebära att man får svårt att lita på, inte bara människor, utan också på sina sinnen. Och en människa som tvivlar på sig själv famlar i mörker. Får svårt att balansera mellan längtan efter och skräcken för ögonkontakt, då livet ställs på sin spets.

Det nyfödda, späda barnet söker sin moders blick. Det är inte bröstet som är främst i den nyföddes värld utan moderns blick. För bröstet finns ersättning men inte för det uteblivna ögonmötet. Någon måste finnas där, oavsett vem, som med kärlek förmår möta barnets blick.

Denna tidiga ögonkontakt är grunden till den allra intimaste kontakten mellan människor. Uppstår den inte riskerar självuppfattningen att blandas med känslor av värdelöshet och självförakt. Hit hör skammen att inte vara älskad.

En småbarnsmamma minns och berättar om de första timmarna med sina nyfödda som "sitt livs ögonblick". Hon kände redan då att detta var ojämförligt och inte liknade något annat. "En helt lugn glädje". Nu hade hon önskat att hon hade förstått när det hände, att dessa första timmar med de nyfödda barnen var hennes livs ögonblick. Att hon hade stirrat ännu djupare in i deras ögon och insett att hon befann sig på toppen av all lycka som var möjlig.



Else-Britt Kjellqvist,
poet, författare och
psykoanalytiker.

Själv minns jag när jag för snart femtio år sen stod med min förstfödda i famnen och tänkte att så här små har vi alla varit och värda att älskas. Oavsett om vi var älskade som barn eller inte så är vi alla älskansvärda. Och nu tänker jag: och älskade av Gud. Vi är alla Guds barn.

Moderns blick banar väg för Gud – hävdar både teologer och psykologer som talar om grundtrygghet (basic trust) och tillitsskada. Visst är det så men jag hävdar att det är de som inte varit älskade och mottagna i kärlek när de föds som är särskilt öppna för ett Gudssökande. Där ögonkontakten uteblivit och barnets desperation inte fångats upp av någon utomstående. Där kontakten med andra människor aldrig var självklar utan går direkt från Gud till människa och från människa till Gud. Det är de som är förtvivlade som inte kan leva utan Gud. De andra klarar sig ändå; åtminstone till att börja med. Livets villkor som sjukdom, olyckor och förluster drabbar olika men undgår ingen helt.

När omgivningen genom försummelser på skilda vis brister upplever spädbarnet det som intrång, enligt den brittiske barnläkaren och psykoanalytikern D. W. Winnicott. Hotet om psykisk utplåning är det späda barnet ännu inte moget att uppleva eller hårbärgera utan tar sig i stället uttryck i känslan av sönderslitande intrång. Den vuxne med sådana tidiga erfarenheter känner sig lätt invaderad, drar sig undan och vill vara i fred, något som kan vara svårt för andra att förstå.

Försummelseerna från omvärlden kommer inte enbart från föräldrar och närstående utan är i hög grad beroende av samhällets förmåga till omsorg om de allra minsta, som exempelvis att organisera en trygg förlossningsvård. Och dit hör inte att tvingas föda i bilar eller skickas hem från BB efter några timmar.

Spår av förtvivlan fanns kvar hos den kvinna som i nyheterna intervjuades i egenskap av den första som tvingats föda i bil på motorvägen efter att en förlossningsklinik lagts ner. Ett halvår senare tvingas en ”fruktansvärt rädd” förstföderska föda stående på alla fyra på en grusväg intill motorvägen. I hennes förlossningsjournal står att det varit en ”normal förlossning”.

Tusentals och åter tusentals barn drivs på flykt och deras mödrar tvingas föda bland ruiner, i läger eller sjöodugliga båtar. Många dör. De katastrof- och krigsutsatta barnens ögon skriker efter barmhärtighet.

Jesus föräldrar, Josef och Maria, tvingades också på flykt och han föddes i ett stall eller liknande men detta är inte längre en självklar kunskap för barn i vårt land. Det är heller inte längre lika vanligt, som sen i början av 1900-talet, att samlas kring julkrubban. Där barnen hänfödda betraktade den nyfödda omgiven av lamm, oxen, åsnan, herdarna, de tre vise männen och ibland till och med av en ängel.

Tänk om alla barn i hem som firar jul fick veta varför!

Själv skulle Jesus växa upp till en vuxen som uppmanade sina lärjungar att inte hindra barnen från att komma till honom. ”Guds rike tillhör sådana som de.”

Jesus Kristus är också Ordet som föddes till människa som i min dikt:

*Om Kristus är horisonten
som förbinder himmel och hav
Då är det Ordet
som vilar därute – barnet
som föddes ur förödelse och lögn
Men barnet föll i grumligt vatten
Jag trevar med handen bland klumpar av lera
I det ögonblick när jag är övertygad om
att det aldrig fötts
att det aldrig funnits
lyfts det upp
För att sen ligga där på ett vitt lakan
och gurglande möta min blick*

I dikten möts blickarna till sist men om ögonmötet uteblir läggs grunden till en existentiell skam som riskerar att bli en livslång börda. Om den inte älskas bort. Men det krävs mod av den tidigt avvisade att våga erbjuda sin kärlek och kanske bli avvisad som oälskad. Den avgrund som då öppnar sig är en ordlös desperation som inte går att föreställa sig.

Vi står återigen inför Jesu födelse som i sig rymmer alla barns födelse. Min förhoppning blir att vi gör som i Hebreerbrevet (12:2):

Låt oss ha blicken fäst vid Jesus, trons upphovsman och fullkomnare. För att vinna den glädje som väntade honom uthärdade han korset utan att bry sig om skammen ...

Julbetraktelse

Text: Katarina Wolf Foto: Birgitta Brorson

"Ett litet barn av Davids hus ska göra vinternatten ljus. Ett barn ska hjälpa oss att tro, här mitt ibland oss ska det bo." Sv Ps 736.

Marias nyfödda barn bor här mitt ibland oss. Och varje advent får vi se lille baby-Jesus i julkrubbor, i adventskalendrar, på varuhusens julprydnadsavdelningar, i kyrkor.

Men kan barnet även finnas någon annanstans?

I Lukasevangeliet säger Jesus att Guds rike är mitt ibland oss – och inom oss – beroende på vilken bibelöversättning man läser. Den grekiska grundtexten kan nämligen tolkas och översättas både som att Guds rike är "ibland er" och "inom er".

I 1917 års översättning står det "Guds rike kommer icke på sådant sätt att det kan förnimmas med ögonen, ej heller skall man kunna säga: "Se här är det, eller: Där är det. Ty se, Guds rike är invärtes i eder."

Invärtes eder... Inte illa. Visst är det vackert.

I den nyaste Bibel 2000-översättningen: "Ingen kan säga: Här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är inom er." Inom oss. Vilken grej!

"Jag har himlen runt hörnet", sjöng Lisa Nilsson. Men himlen är enligt Jesus betydligt närmare än så, den är ju alltså invärtes, inom oss. Vilken tillgång. Vilken skatt!

Barnet

Jesusbarnet är som sagt ganska lätt att få syn på utanför, mitt ibland oss så här i adventstider. Men min övertygelse är att precis som himmelriket är inom oss så är även barnet inom oss. Ett invärtes barn som alltför ofta ignoreras och glöms bort.

I både Markus, Matteus och Lukas evangelium påtalar Jesus hur oerhört viktigt det är med barnen. I 1917-års översättning: "Låten barnen komma till mig, och förmenen dem det icke; ty Guds rike hör sådana till." Och i Bibel 2000 står det "Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de."

Barnet invärtes oss, vårt känslomässiga jag, ska få komma in i famnen, bli uppmärksammat, lyssnat till och få bekräftelse. Det betyder inte att vi ska bli barnsliga eller kasta sand och leksaker på varandra.

"Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte" betyder att vi ska lyssna på och uppmärksamma våra känslor, våra behov och vår s.k. intuition. Intuition – när vi "bara vet" utan att ens kanske kunna klä det i ord eller se logiken i det. Det vi kallar intuition är barnet inom oss som vet vad det vill, vad det känner, vad som upplevs som farligt eller gott. Viktigt att inte hindra känslan. Förmenen dem det icke!

Om ett barn inte blir sett älskat och bekräftat kan det skapa behov av revansch, av att ta plats på andras bekostnad, av att bli stor och "grejt" och mäktig och "powerful" med en önskan att ha kontroll över andra. Om ett barn inte blir sett, älskat och bekräftat kan det även skapa behov av att utplåna sig, göra sig osynlig, snäll och medgörlig samt lyssna mer på andra än på sig själv! Och det är mycket farligt. Extra farligt om det snälla och medgörliga invärtes barnet låter sig ledas av ett invärtes barn med kontrollbehov och makthunger.

"I can make you great again!" Jag kan göra dig älskad och populär, utlovas av den makthungrige. Men det lilla barnet inom oss är inte till salu och om vi försöker sälja det för att bli älskade blir vi olyckliga och går vilse.

I Matteusevangeliet säger Jesus till på skarpen "Låt barnen vara, och hindra dem inte från att komma hit till mig! Himmelriket tillhör sådana som de."

Jesus lockar inte med makt, storhet och kontroll. Han försöker istället få oss böja oss ner, sätta oss på huk, ta barnet i famnen och uppmärksammat lyssna på det. Därför gör Jesus inte sig själv stor och kontrollerande utan blir själv ett barn som läggs på djurens matplats i stallet. För oss att uppmärksamt söka och besöka, både invärtes och utvärtes.

En särdeles GOD och FRIDFULL jul tillönskas er alla!



SKOGEN

En kväll om skogen samlade drygt 30 deltagare i Fryksände församlingshem för att samtala om den nya bioekonomin där våra skogar har en central roll. Ingela Älvskog höll en inledande andakt.



Två presentationer av Thomas Bajer, projektledare för The Wood Region projektet i Sysslebäck samt forskaren Stefan Hellstrand från Kil gav oss nya överraskande perspektiv och kunskaper om de möjligheter som ligger framför oss under de kommande åren.

Fotosyntesen i våra Torsbyskogar är omfattande och Stefan Hellstrand presenterade de stora ekonomiska möjligheter detta ger oss när vi lär oss att omsätta dessa tillgångar till nya gröna produkter, företag och jobb samt ersätta plaster och andra fossila produkter.

Thomas Bajer visade och gav exempel på vad man kan göra med den nya 3D-tekniken i form av nya produkter. Han visade upp prototyper på allt mellan hästskor till raketer. Och detta är bara början vad den nya tekniken kan göra för oss.

Ur skogen kommer nu nya innovationer där forskning och utveckling skapar batterier av biomassan, glas, textilier, värmeledande papper, nya spårbara förpackningar, bioplaster, nya energiformer, bränslen, osv. i en lång, lång rad.

Sannolikt kommer denna omställning att påverka alla samhällssektorer och ge ett stort bidrag till en grönare och säkrare värld med lägre CO2-utsläpp.

Arrangemanget var ett samarbete mellan Fryksände pastorat och Global Kunskap. Kanske gör vi flera möten för att följa denna spännande och viktiga utveckling för våra inlandskommuner, för det är ju här skogarna finns och alla möjligheter som kan skapas, om vi själva vill.

Stefan Degerlund, Ordförande Global Kunskap

Behöver du någon att prata med?

Att prata med någon och få sätta ord på problemen kan i många fall göra att man orkar vidare och får perspektiv på livet.

Livet är inte alltid en dans på rosor. Ensamhet, sorg, oro för sig själv eller andra, något som man gått och funderat över länge eller något som plötsligt vänder upp och ner på hela tillvaron.

Stora eller små svårigheter eller existentiella funderingar och ibland behövs någon att prata med. Då kan du samtala med en präst eller diakon. Det finns även möjlighet till bikt hos en präst som har absolut tystnadsplikt. Varmt välkommen att höra av dig om du har funderingar eller frågor kring detta. Samtalen är kostnadsfria. Vi för givetvis inga journaler.

Diakon Karin Lövestam-Öberg, tel. 0560-474 08, 070-6713961
karin.lovestam-oberg@svenskakyrkan.se

Diakon Eva Bonander, tel. 0560-272 09
eva.bonander@svenskakyrkan.se

Diakon Inger Hjalmarsson, tel. 070-375 41 87
inger.hjalmarssonr@svenskakyrkan.se

Präst Ingela Älvsborg, tel. 073-022 69 54
ingela.alvskog@svenskakyrkan.se

Präst Katarina Wolf, tel. 070-352 32 27
katarina.wolf@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde Johan Bonander, tel. 272 01
johan.bonander@svenskakyrkan.se



Reflexen
finns för
dig...



Reflexen är en stödgrupp för dig mellan 9-11 år som har en förälder eller närstående med missbruksproblem, mår psykiskt dåligt eller har upplevt en jobbig separation/skilsmässa.

Undrar du över något hör av dig till:
Elisabeth Hed, alkohol- och drogterapeut
073-276 11 23, elisabeth.hed@torsby.se

Inger Hjalmarsson, diakon
070-375 41 87, inger.hjalmarsson@svenska

Om du vill så ringer vi upp. Du kan också prata med kuratorn eller skolsköterskan på din skola.
Välkommen med!

Känner du igen dig?

Sviker
mamma/pappa
ofta sina löften?

Ljuger du för
att dölja något som
händer hemma?

Det var dom
som ville skiljas,
ändå känns det som
mitt fel.

Är du rädd
för eller känns det
pinsamt att ta med
kompisar hem?

Är du
orolig för dina
föräldrar?

Blir helger,
lov eller semestrar
förstörda för att någon
dricker för mycket eller
mår väldigt dåligt?

REFLEXEN är ett samarbete mellan
Torsby kommun och Svenska kyrkan



Svenska kyrkan
FRYSÄNDE PASTORAT



Samtal är en möjlighet

Kyrkans familjerådgivning

Familjerådgivningen är till för familjer, par och enskilda med samlevnadsproblem, kriser och konflikter.

Så här kan det vara:

- Vi har svårt att prata med varandra.
- Det är för mycket bråk och gräl hemma.
- Någon av oss har träffat en annan.
- Svartsjuka skadar förhållandet.
- Jag funderar på skilsmässa.
- Det sexuella samlivet fungerar inte bra.
- Det är svårt att vara förälder - styvförälder.
- Kris efter skilsmässa eller nära anhörigs död.
- Var tog känslorna vägen?
- Vi är inte överens om det praktiska och ekonomiska.
- Vi/jag har konflikter med barn, föräldrar eller släkt.

Familjerådgivning innebär:

- att i lugn och ro få samtala med varandra om det som känns svårt.
- att öppna låsta positioner.
- att tillsammans med familjerådgivare finna vägar till förändring.
- en möjlighet att öka förståelsen för egna/andras värderingar och livsåskådning.

Hur går det till?

Ni ringer själva och beställer tid hos familjerådgivningen. Vi träffas för ett första samtal och därefter bestämmer vi tillsammans fortsättningen. Ett samtal kostar 120 kronor.

Vilka är vi?

Vi är familjerådgivare med olika grundutbildning. Vi är också psykoterapiutbildade och specialiserade på relationer. Som kyrkans familjerådgivare har vi också utbildning och beredskap att samtala om livsåskådningsfrågor.

Sekretess

Vi har sträng sekretess och för inga journaler. Ni har möjlighet att vara anonyma. Ring gärna om ni vill veta mer!

Handledning/konsultation

Vi erbjuder även handledning och konsultation till yrkesverksamma personer inom svenska kyrkan, kommuner, landsting och andra verksamheter, som sysslar med människovårdande yrken.

Föreläsningar/utbildningar

Vi föreläser också för såväl allmänhet som professionella!

Kontakta familjerådgivningen

Välkommen att beställa tid! Tfn. 054-14 14 21 eller e-post: karlstad.familjeradgivningen@svenskakyrkan.se

När vi inte har möjlighet att svara är telefonsvararen på, så att du kan lämna ett meddelande.

Besöksadress: Västra kyrkogatan 15 plan 2, Karlstad.

Hemsida: www.kyrkansfamiljeradgivning-karlstad.se

Döpta**FRYKSÄNDE**

10/11 Julius Björklund
10/11 Ludvig Löfvenholm Lundell
17/11 Clara Eriksson
17/11 Theodor Paulsson
17/11 Vanessa Nordlander
24/11 Alicia Olsson
24/11 Helmer Nordahl
1/12 Alicia Einarsson
1/12 Emma Spets
1/12 Emil Spets
1/12 Elli Söderlind

LEKVATTNET

20/10 Ebba Forssten

ÖSTMARK

21/10 Alexander Stenbäck
28/10 Selma Johansson
17/11 Vilma Berglund

Vigda**FRYKSÄNDE**

13/10 Birgitta Bodén och Patric Björk
24/11 Johanna Bengtsson och Pär Nordahl

Avlidna**FRYKSÄNDE**

30/9 Dita Nilsson 28 år
9/10 Inger Ivarsson 83 år
28/10 Berit Nilsson 80 år
31/10 Otto Börje Brodin 86 år
7/11 Tommy Henriksson 63 år
9/11 Marianne Jansson 89 år
9/11 Arne Persson 71 år
11/11 Ingvar Nilsson 87 år
14/11 Karl-Erik Fröman 76 år
15/11 Hanna West 74 år
18/11 Steve Larsson 57 år
22/11 Christina Eriksson 57 år
23/11 Ove Persson 69 år
23/11 Siv Månsson 82 år

VITSAND

17/10 Iris Persson 85 år
26/11 Arvid Andersson 86 år

ÖSTMARK

7/10 Berndt Larsson 81 år

Vår organist Katharina Hieke är tjänstledig from mitten av november och våren ut för att pröva annan tjänst i Wien. Ersättare för henne är Urban Karlsson och Anders Hallpers. Urban har varit hos oss tidigare men inte Anders, som tar examen från Geijerskolan nu vid årsskiftet. Även Tobias Wårja och Sebastian Junling finns med som vikarierande musiker då och då. Tobias är ordinarie kantor i Lysvik och Sebastian är student på Geijerskolan.

En prästvigning är en speciell gudstjänst inte minst då den nyvigde prästen blir pastorsadjunkt hos oss.

Vill du följa med till Karlstad domkyrka den 27/1 kl 11.00 då Jonas Bodinger Larsson vigs till präst? Ring expeditionen senast den 15/1 på tel 272 00 och anmäl ditt intresse så samordnar vi skjuts.



Bibel & förbönsgrupp

Längtar du efter att få sitta och prata om livets väsentligheter och oväsentligheter utan att en TV står på i bakgrunden och utan att någon stirrar ner på sin mobiltelefon? Tycker du det verkar spännande att läsa bibeltexter tillsammans och med inspiration från dessa avhandla allt mellan himmel och jord? Tror du det kan ge dig något att både få skratta och (ibland) fälla en tår tillsammans med andra som i en blandning av djupaste seriositet och lättsammaste skojfriskhet tar sig an veckans bibeltexter?

Vi träffas varje tisdag kl. 19-20.30 i Fryksände församlingshem. Som avslutning ber vi för något eller någon som vi tycker kan behöva extra omtanke och förbön. Gruppen leds av präst, pedagog eller diakon och är öppen för alla. Ingen föranmälan behövs. Mycket varmt välkomna!

Katarina Wolf



Den 9 mars kommer
BENGT BUSKAS
spela upp till dans
i Fryksände församlingshem

Glöm inte att boka in datumet i almanackan!
Mer information kommer!

*Dansen sker som en del i pastoratets fastekampanj till förmån för Svenska kyrkans internationella arbete
Kontaktperson: Ingela Älvskog*

Soppluncherna startar igen
v. 6 den 5 februari efter
juluppehållet!

Välkomna alla män - unga som gamla till:



Nu har vi äntligen kommit igång med

"Gubbfrukost"

som, trots namnet, är öppet för alla åldrar

Vi träffas i Fryksände församlingshem
fredagar ojämna veckor kl. 09.00

Ibland småpratar vi med varandra vid frukostbordet, ibland lyssnar vi på någon som vill berätta något. Dessa frukostar blir vad vi själva gör det till.

Sista frukosten för i år är den 21 december.
Efter jul och nyår startar vi fredagen
den 18 januari igen!

Varmt välkomna!

Julens gudstjänster

FRYKSÄNDE

Torsdag 20 december

kl. 19.00 KVÄLLSMÄSSA med vokalensemble som sjunger jul och adventssånger
Katarina Wolf, Brynja Gudmundsdottir, Anders Halvarsson

Söndag 23 december 4 i advent

kl. 11.00 HÖGMÄSSA Johan Bonander, Urban Karlsson. Solisterna "Carola och Annelie" medverkar

Måndag 24 december Julafton

kl. 11.00 JULBÖN med samling kring krubban
Hans Öberg, Mia Stenmark

kl. 23.30 MIDNATTSMÄSSA Johan Bonander, Urban Karlsson

Onsdag 26 december Annandag jul

kl. 11.00 HÖGMÄSSA
Ingela Älvskog, Tobias Hellström Wärja

Söndag 30 december

kl. 11.00 HÖGMÄSSA Ingela Älvskog, Urban Karlsson

Måndag 31 december Nyårsafton

kl. 12.00 NYÅRSBÖN Björnparken, Ingela Älvskog

Tisdag 1 januari

kl. 18.00 NYÅRSKVÄLLSMÄSSA
med massa musik, Katarina Wolf, Tobias Hellström Wärja

Söndag 6 januari Trettondedag jul

kl. 11.00 HÖGMÄSSA Katarina Wolf, Mia Stenmark

Söndag 13 januari

kl. 11.00 HÖGMÄSSA Katarina Wolf, Sebastian Junling

LEKVATTNET

Söndag 25 december Juldagen

kl. 07.00 JULOTTA Hans Öberg, Urban Karlsson, sång och musik: Per Engström, Tomas Johansson, Ronny och Majvor Jansson

Söndag 6 januari Trettondedag jul

kl. 15.00 GUDSTJÄNST med SMÅ och stora
Hans Öberg, Mia Stenmark,
Efter gudstjänsten fest med julgransdans i Hemgården

Söndag 13 januari LEKVATTNETS MISSIONSHUS

kl. 15.00 EKUMENISK GUDSTJÄNST
Vi sjunger ut julen, Tonträffen,
Hans Öberg, Mia Stenmark

VITSAND

Måndag 24 december Julafton

kl. 23.30 MIDNATTSMÄSSA Ingela Älvskog, Staffan Larsson och Tilda Strandberg medverkar

Lördag 5 januari

kl. 18.00 HELGSMÅLSBÖN Katarina Wolf

Söndag 13 januari

kl. 15.00 MÄSSA Katarina Wolf, Sebastian Junling

ÖSTMARK

Måndag 24 december Julafton

kl. 11.00 JULBÖN på GÖMMANBERG
Johan Bonander, Anders Halvarsson

Söndag 25 december Juldagen

kl. 07.00 JULOTTA Johan Bonander, Mia Stenmark, Anders Halvarsson, Gospelkören

Onsdag 26 december Annandag jul

kl. 18.00 MUSIKGUDSTJÄNST Johan Bonander, Urban Karlsson och Liv Tove Bryne med familj spelar kända julmelodier på trumpet och violin, sångsolister

Söndag 6 januari Trettondedag jul

kl. 15.00 GUDSTJÄNST Efter gudstjänsten dans kring granen i församlingshemmet.
Katarina Wolf, Anders Halvarsson

Söndag 13 januari

kl. 11.00 GUDSTJÄNST Roger Ericsson, Mia Stenmark, Anders Halvarsson

Med reservation för ändringar

PASTORSEXPEDITION

272 00

Anna-Lena Yderstig, kyrkoskrivare

Besöksadress: Kyrkogatan 26 Postadress: Box 52, 685 22 Torsby

E-post: fryksande.pastorat@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.fryksandepastorat.se

Öppet: mån-tis 10-12, ons-tors 10-12, 13-15

KYRKOHERDE

Johan Bonander

272 01

Tjänstebostad, Östmarks prästgård

200 13

KOMMINISTRAR

Ingela Älvskog

073-022 69 54

Katarina Wolf

070-352 32 27

Jonas Bodinger Larsson

27206, 27200

DIAKONER

Eva Bonander

070-375 41 44

Karin Lövestam-Öberg

070-671 39 61

Inger Hjalmarsson

070-375 41 87

FÖRSAMLINGSPEDAGOG

Hans Öberg

070-250 37 63

MUSIKER

Rose Marie Stenmark

070-200 01 56

Anders Halvarsson

070-280 74 26

Anders Hallpers (vik.)

070-606 41 03

Urban Karlsson

0533-681486

INFORMATÖR

Birgitta Brorson

272 04

KYRKOFÖRVALTNING

Elisabeth Johnsson, kyrkokamrer

272 14

Marie Nilsson, kyrkokamrersassistent

272 03

KYRKOGRÅRDSFÖRVALTNING

27225, 272 07

Lars Wikström, kyrkogårdschef

070-531 01 64

Lars Olsson, vice kyrkogårdschef

070-288 36 90

KYRKVAKTMÄSTARE

Lisbeth Kanth

070-691 81 64

Jörgen Klockars

070-330 86 98

FRYKSÄNDE FÖRSAMLING

Anna-Karin Jönsson, församlingsvärdinna

272 15

Annamaj Carlsson, lokalvårdare

272 05

Marita Bergström, lokalvårdare, vik adm.

272 00

Blomsterfonden, pastorsexpeditionen

272 00

eller via hemsidan www.fryksandepastorat.se

LEKVATTNETS FÖRSAMLING

Kyrkogårdsärende kontakta Lars Olsson 070-288 36 90

Församlingshemmet 501 01

Blomsterfonden, Anders Nilsson 500 28, 070-670 97 20

VITSANDS FÖRSAMLING

Roland Nilsson, kyrkogårdens kontaktperson 070-304 57 36

Blomsterfonden, Arnold Mattsson 423 09, 310 75

ÖSTMARKS FÖRSAMLING

Stig Norman, kyrkogårdens kontaktperson 070-595 73 56

Församlingshemmet 200 59

Blomsterfonden, Maj-Lis Haglund 210 09

KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE

Fryksände pastorat, Rune Mattsson 132 82

FÖRSAMLINGSRÅDETS ORDFÖRANDE

Fryksände, Torbjörn Jansson 423 58

Lekvattnet, Inga-Britt Keck Karlsson 520 50

Vitsand, Thore Jonsson 070-511 84 38

Östmark, Roger Ericsson 070-693 62 68